Gemeente Albrandswaard

7 - Rechtmatigheid

Omschrijving (toelichting)

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

"Financiële beheerhandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's".

De door de raad gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het college. Het systeem van budgetbeheer- en bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de raad, zodat deze tijdig een besluit kan nemen.

1. De volgende begrotingsafwijkingen zijn in beginsel niet-rechtmatig.

a. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.
b. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.
c. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.
d. Kostenoverschrijdingen, geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar, betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voordat verantwoordingsjaar.
Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.
e. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet), waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf.

2. De volgende begrotingsafwijkingen zijn in beginsel rechtmatig.

a. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
b. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.
c. Kostenoverschrijdingen, geconstateerd na het verantwoordingsjaar, betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voordat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.
d. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet), waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in de volgende jaren.

Op het niveau van de doelstellingen dienen volgens het controleprotocol alle budgetafwijkingen groter dan € 50.000 goed herkenbaar in de jaarrekening te worden opgenomen en toegelicht.
Van elke afzonderlijke budgetafwijking wordt aangegeven of deze rechtmatig of onrechtmatig is.

Totaal merken we aan als onrechtmatig:

Categorie	Bedrag
Programmarekening	269.441
Investeringen	0
Sociaal domein	0
Totaal onrechtmatig	**269.441**

Programmarekening (begrotingscriterium)

In de volgende tabel zijn de lasten van 2022 opgenomen, voor zowel de begroting na wijziging als de daadwerkelijke lasten.

Begrotingsrechtmatigheid (lasten)	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil (voordeel is + nadeel is -)	Telt mee in oordeel
Lasten				
1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	**5.455.000**	**6.023.923**	**-568.923**	**113.663**
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	**7.438.400**	**7.853.469**	**-415.069**	**155.778**
3 Buitenruimte	**18.033.100**	**17.499.874**	**533.226**	**0**
4 Financiën	**739.300**	**47.171**	**692.129**	**0**
5 Educatie	**3.239.000**	**2.930.663**	**308.337**	**0**
6 Sport	**1.901.800**	**1.986.080**	**-84.280**	**0**
7 Sociaal Domein	**25.583.300**	**23.239.922**	**2.343.378**	**0**
9 Overige Baten en Lasten				
9.1-Algemene dekkingsmiddelen	**396.100**	**324.029**	**72.071**	**0**
9.2-Overhead	**8.624.000**	**8.677.481**	**-53.481**	**0**
9.3-Vennootschapbelasting	**23.700**	**-37.181**	**60.881**	**0**
9.4-Onvoorzien	**75.000**	**0**	**75.000**	**0**
Totaal 9 Overige Baten en Lasten	**9.118.800**	**8.964.329**	**154.471**	**0**
Totaal Lasten	**71.508.700**	**68.545.430**	**2.963.270**	**269.441**
Gerealiseerd resultaat	**71.508.700**	**68.545.430**	**2.963.270**	**269.441**

Omschrijving (toelichting)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de programma's **Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur, Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie, Sport en Overhead** overschrijdingen laten zien die verklaard dienen te worden. De overige programma's laten geen overschrijdingen zien. De uitgaven van deze programma's zijn daarmee rechtmatig.

Programma 1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
De totale overschrijding in dit programma bedraagt **€568.923.**
We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, zowel voor kleine als grote, maar wel significante, over/onderschrijdingen.
Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 1 Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur.

Taakveld 0.1 Bestuur

In dit taakveld zitten de bestuurskosten (FCL 600100). De totale overschrijding op deze FCL bedraagt **€146.084,57.** Deze wordt veroorzaakt door twee grote afwijkingen; een uitgekeerde schadevergoeding aan een bewoner van €70.280,06 als gevolg van een minnelijke regeling, horende bij de bouw van de wijk Portland. Hier staat €20.000 aan inkomsten van Centraal Beheer tegenover. Voor de lasten is echter geen budget geraamd, waardoor we de netto afwijking (€70.280 -/- 20.000) classificeren als een 1b budgetafwijking. De €20.000 zijn direct gerelateerde baten, en tellen daarom niet mee in het oordeel.

Daarnaast is de mutatie wachtgeld (op peil brengen van voorziening) voormalig wethouders €58.993,06 hoger uitgevallen dan begroot. Dit is pas bekend geworden na afloop van het verantwoordingsjaar, derhalve merken we deze overschrijding aan als een 2c budgetafwijking. Alle overige verschillen zijn individueel kleiner dan €50.000.

Conclusie: We kwalificeren €50.280 binnen dit taakveld als een 1b budgetafwijking, en telt derhalve mee in het oordeel. De mutatie wachtgeld kwalificeren we als een 2c budgetafwijking, en telt daarom niet mee in het oordeel.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

In dit taakveld zit de FCL Lasten Burgelijke stand (600311). De totale overschrijding van deze FCL bedraagt **€51.695,63.**

De grootste afwijking wordt veroorzaakt door een afrekening voor nog te betalen Corona gerelateerde kosten, voor €38.690,17. Deze afrekening is echter pas na afloop van het verantwoordingsjaar geboekt, en merken we derhalve aan als een 2c budgetafwijking. Alle overige individuele verschillen zijn kleiner dan €50.000.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld als een 2c budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

In dit taakveld zitten de incidenten (FCL 612010). Hier zit een overschrijding in van **€63.382,99**, met name veroorzaakt door gemaakte kosten voor het verwijderen van asbest. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor diverse saneringswerkzaamheden. Voor de incidenten is geen budget geraamd. Aangezien alle facturen stammen uit de eerste helft van het jaar, had hiervoor budget aangevraagd kunnen worden gedurende het jaar. De overschrijding is daarom aan te merken als een 1b budgetafwijking.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld voor €63.383 als een 1b budgetafwijking, en tellen derhalve mee in het oordeel.

Dummy rekeningen

De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de interne doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Het totaal van alle dummy rekeningen komt echter op 0,00 uit, waarbij de baten in programma 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weglopen tegen de totale last uit programma 1. Zie hiervoor het onderdeel 'Impact BAR uren 2022' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.

In programma 1 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding (minder baten) van €265.671.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Er blijft na bovenstaande analyse nog een bedrag van €42.090 over, en bestaat uit diverse verschillen die individueel allen kleiner zijn dan €50.000. Daarom zijn ze niet nader geanalyseerd.

Programma 2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie
De totale overschrijding in dit programma bedraagt €415.069.
We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, zowel voor kleine als grote, maar wel significante, over/onderschrijdingen.
Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 2 Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie.

<u>Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving</u>
Binnen dit taakveld vallen alle marktinitiatieven. De totale overschrijding van de marktinitiatieven bedraagt €394.892,13, hier staan €373.520,24 aan direct gerelateerde inkomsten tegenover. Deze overschrijding classificeren we daarom als een 2a budgetafwijking. De overige verschillen zijn allen kleiner dan €50.000.
Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld als een 2a budgetafwijking en tellen daarom niet mee in het oordeel.

<u>Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)</u>
Binnen dit taakveld vallen de grex'en Plan Spui, Polder Albrandswaard en Binnenland.
Dit betreft respectievelijk de volgende FCL's: 68300114, 68300119 en 68300127.

FCL 68300114 Plan Spui; totale overschrijding €135.523,83.
FCL 68300119 Polder Albrandswaard; totale onderschrijding €223.458,94.
FCL 68300127 Binnenland; totale overschrijding €283.916,62.
Totale overschrijding grex'en: €195.981,51. Tegenover deze kosten staan direct gerelateerde inkomsten, ter waarde van €879.935,14.
We classificeren deze overschrijdingen daarom als een 2a budgetafwijking.

FCL 68300001 Grondbedrijf algemeen; totale overschrijding €155.777,73.
Dit is aan te merken als een 1b budgetafwijking.
Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld voor €195.981,51 als een 2a budgetafwijking. Het restant (€155.777,73) betreft een 1b budgetafwijking. Er telt derhalve €155.777,73 mee in het oordeel.

<u>Dummy rekeningen</u>
De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Het totaal van alle dummy rekeningen komt echter op 0,00 uit, waarbij de

baten in programma 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weglopen tegen de totale last uit programma 1. Zie het onderdeel 'Impact BAR uren 2022' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.
In programma 2 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van €43.014.
Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Programma 6 Sport
De totale overschrijding in dit programma bedraagt €84.280.
We noemen hieronder de belangrijkste afwijkingen per taakveld, zowel voor kleine als grote, maar wel significante, over/onderschrijdingen.
Voor de verdere financiële analyse van de afwijkingen verwijzen wij u naar programma 6 Sport.

<u>Taakveld 5.2 Sportaccommodaties</u>
In dit taakveld zitten alle sportcomplexen. Dit betreft:

FCL 653164 Sportcomplex Omloopseweg Rhoon; overschrijding €19.262
FCL 653165 Sportcomplex Albrandswaardeweg Portugaal; overschrijding €33.697
FCL 653166 Sportcomplex Korfbal Portugaal; overschrijding €5.590
FCL 653167 Sportcomplex Omloopseweg Rhoon velden; overschrijding €46.294
FCL 653168 Sportcomplex Albrandswaardeweg Portugaal velden; overschrijding €35.727.
Totale overschrijding: €140.569.

Deze overschrijdingen zijn allen kleiner dan €50.000 en worden bovendien gecompenseerd door direct gerelateerde baten. We classificeren deze overschrijdingen daarom allemaal als een 2a budgetafwijking.
Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen binnen dit taakveld als een 2a budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

<u>Dummy rekeningen</u>
De dummy rekeningen lopen door alle programma's heen, en hebben te maken met de doorbelasting van de BAR-kosten (uren) vanuit programma 1 naar de diverse taakvelden en programma's. Deze doorverdeling leidt tot verschillen in de programma's en de taakvelden. Het totaal van alle dummy rekeningen komt echter op 0,00 uit, waarbij de baten in programma 2 t/m 9, als gevolg van de doorbelasting, weglopen tegen de totale last uit programma 1. Zie het onderdeel 'Impact BAR uren 2022' in het deelhoofdstuk Rechtmatigheid.
In programma 6 zorgen de dummy's voor een totale onderschrijding van €6.709.

Conclusie: We kwalificeren de afwijkingen niet als een budgetafwijking, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Programma Overhead
De totale overschrijding in het onderdeel Overhead bedraagt €53.481, en bestaat uit diverse verschillen die allen kleiner zijn dan €50.000.
De belangrijkste oorzaak voor de overschrijding betreft kosten voor ingehuurd personeel met betrekking tot bestuursondersteuning (gemeentesecretaris en communicatie medewerkers); hier is €27.933 meer aan uitgegeven dan begroot.

Er blijft na bovenstaande analyse nog een bedrag van €25.548 over, en bestaat eveneens uit diverse verschillen die individueel allen kleiner zijn dan €50.000. Daarom zijn ze niet nader geanalyseerd.
Conclusie: Alle afwijkingen binnen dit taakveld zijn kleiner dan €50.000, en tellen derhalve niet mee in het oordeel.

Investeringen (begrotingscriterium)

In bijlage 3 “Staat van kredieten” zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen.
De investeringen waarbij de grens van € 50.000 overschreden is, betreffen onderstaande projecten waarbij deelkredieten zijn gesaldeerd tot de volledige projecten.

Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Beschikbaar 2022	Werkelijke uitgaven 2022	Beschikbaar ultimo 2022
Fietsverbinding Park Rhoon	149.800	134.300	11.400	122.900
Fietsverbinding Park Rhoon (bate)	-74.900	-74.900	-13.500	-61.400
Saldo fietsverbinding Park Rhoon	**74.900**	**59.400**	**-2.100**	**61.500**
Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr	177.500	177.500	81.900	95.600
Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr (bate)	-81.900	-81.900	-81.900	-
Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan	147.900	147.900	68.200	79.700
Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan (bate)	-68.200	-68.200	-68.200	-
Ventilatie scholen De Overkant	-	-	59.500	-59.500
Ventilatie scholen De Overkant (bate)	-	-	-59.500	59.500
Ventilatie scholen De Parel	344.400	344.400	159.000	185.400
Ventilatie scholen De Parel (bate)	-158.900	-158.900	-159.000	100
Ventilatie scholen Don Bosco	455.000	455.000	-	455.000
Ventilatie scholen Don Bosco (bate)	-210.000	-210.000	-	-210.000
Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid	-	-	58.700	-58.700
Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid (bate)	-	-	-58.700	58.700
Ventilatie scholen Het Lichtpunt	289.200	289.200	133.500	155.700
Ventilatie scholen Het Lichtpunt (bate)	-133.700	-133.700	-133.500	-200
Ventilatie scholen OBS Portland	-	-	72.600	-72.600
Ventilatie scholen OBS Portland (bate)	-	-	-72.600	72.600
Saldo ventilatieprojecten	**761.300**	**761.300**	**-**	**761.300**

Fietsverbinding Park Rhoon
Als de bate in de fietsverbinding Park Rhoon wordt meegerekend vallen wij nog binnen het totale krediet, en zijn de uitgaven rechtmatig.

Ventilatie scholen
De overschrijdingen bij de verschillende ventilatieprojecten worden allemaal gedekt door ontvangen subsidies, en zijn daarmee volledig budgetneutraal.

In totaal classificeren we **€ 0,00** aan uitgaven als onrechtmatig in 2022.

Aanbestedingen (voorwaardencriterium)

Omschrijving (toelichting)

Bij de uitgevoerde Verbijzonderde Interne Controle zijn geen aanbestedingsfouten geconstateerd.

Sociaal domein (voorwaardencriterium)

Omschrijving (toelichting)

Bij de uitgevoerde Verbijzonderde Interne Controle zijn geen fouten geconstateerd.

Impact BAR-uren 2022

In onderstaand overzicht is de totale impact van de BAR-uren voor alle programma's en taakvelden weergegeven. Op totaalniveau zijn er minder uren op de BAR geschreven dan begroot, en daardoor meer direct op projecten. Dit betekent dat de interne doorbelasting van BAR-uren vanuit programma 1 naar alle overige programma's lager is dan begroot. Hierdoor is er in programma 1 een last te zien, die in de andere programma's tot een bate leidt. Op totaalniveau loopt deze interne doorbelastingssystematiek budgetneutraal door de begroting en jaarrekening heen.

Programma	Taakveld	Effect doorverdeling naar taakvelden
1 Openbare Orde & Veiligheid en Algemeen Bestuur	0.1 Bestuur	-295.318
	0.2 Burgerzaken	11.601
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.046
	1.2 Openbare orde en veiligheid	17.000
	Subtotaal	***-265.671***
2 Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	14.580
	3.1 Economische ontwikkeling	2.816
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.243
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	645
	3.4 Economische promotie	408
	8.1 Ruimte en leefomgeving	22.322
	Subtotaal	***43.014***
3 Buitenruimte	0.2 Burgerzaken	7.059
	1.2 Openbare orde en veiligheid	2.777
	2.1 Verkeer en vervoer	30.404
	2.2 Parkeren	331
	2.3 Recreatieve havens	368
	2.4 Economische havens en waterwegen	368
	2.5 Openbaar vervoer	566
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	645
	5.3 'Cultuurpresent., cultuurprod. en cultuurpart.	240
	5.4 'Musea	202
	5.5 Cultureel erfgoed	1.125
	5.7 Openbaar groen en recratie	33.220
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	32
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-25
	7.2 Riolering	12.484
	7.3 Afval	7.097
	7.4 Milieubeheer	4.213
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	10.095
	8.1 Ruimte en leefomgeving	0
	8.3 Wonen en bouwen	22.039
	Subtotaal	***133.240***
4 Financiën	0.8 Overige baten en lasten	49
	Subtotaal	***49***
5 Educatie	4.1 Openbaar basisonderwijs	202
	4.2 Onderwijshuisvesting	4.321
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	219
	5.6 Media	294
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	133
	Subtotaal	***5.169***
6 Sport	5.1 Sportbeleid en activering	312
	5.2 Sportaccommodaties	6.397
	Subtotaal	***6.709***
7 Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	394
	6.2 Wijkteams	29.068
	6.3 Inkomensregelingen	515
	6.4 Begeleide participatie	2.133
	6.5 Arbeidsparticipatie	40.027
	6.6 Maatwerkvoorzieningen	513

	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	366
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	422
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-15
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-40
	7.1 Volksgezondheid	128
	Subtotaal	***73.511***
9 Overige baten en lasten	0.5 Treasury	1.162
	0.61 OZB woningen	310
	0.62 OZB niet-woningen	0
	0.63 Parkeerbelasting	168
	0.64 Belastingen overig	2.332
	0.8 Overige baten en lasten	7
	Subtotaal	***3.979***
Totaal		**0**

-/- is negatief
+/+ is positief